

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Právnická fakulta

Kárná odpovědnost soudců

Mgr. Daniel Milota

RIGORÓZNÍ PRÁCE

Oponentský posudek

JUDr. Ludvík David, CSc.

2012

I. Volba tématu

Autor rigorózní práce si zvolil téma, které je určitě zajímavé, aktuální a vyhovuje společenské poptávce. Je to také téma zapadající – v širším významu – do oblasti práva na spravedlivý proces, takže volbě tématu nelze upřít oprávněnost.

II. Struktura práce

Autor postupuje od počátku vědecky korektně, začal informací o cíli práce a použitých metodách, končí stručným, leč přehledným závěrem. Přílehlavé je zařazení kapitoly o právní úpravě povinností soudců před historické pasáže. Ač má relevantní právní úprava svůj základ – vedle zákona o soudech a soudcích - v původním znění zákona č. 7/2002 Sb., věnuje se právem značná pozornost úpravám provedeným zákonem č. 314/2008 Sb., tedy novelou posledně citovaného právního předpisu. Podnětná je též kapitola 6. o druzích kárných provinění v judikatuře kárných soudů. Totéž se týká kapitoly 8. o efektivitě kárného řízení v ČR. Komparativní část je velmi stručná, ale není důvod to považovat za zásadní vadu práce.

III. Věcný obsah práce

Je třeba zde zdůraznit, že přes celkovou vyváženost textu se oponent často zcela zásadně neshoduje s tím, jakým způsobem se autor vyjadřuje k okolnostem souvisejícím s kárnou odpovědností soudců. Autor tak svůj text místy „přesouvá“ od vědecké práce k subjektivnímu a málo podloženému hodnocení. Oponentovi není známo, odkud autor čerpá svá hodnocení a své postoje. Jde o vlastní profesní poznatky, nebo empirický výzkum? Autoru nelze upřít nápaditost textu a jeho stylistické řazení, např. viz již zmíněná kapitola 8. (Babjakovo kritérium apod.). Vlastní obsah textu je však místy doslova problematický. Kde bere autor jistotu, že úprava kárného řízení je (sankčně) spíše nevyvážená či neefektivní (plyne to z textu a závěrů příslušné kapitoly, viz str. 84-91)? To by bylo na samostatné vědecké pojednání. Proč autor hovoří o potřebě „uspokojení společenské poptávky po nestrannějším rozhodování o kárných proviněních soudců“ (str. 9)? Není jasné, z jakých jistot či předpokladů autor vychází – vždyť takto předpokládá, že se o kárných proviněních soudců rozhoduje „stranicky“ a že tu existuje jakási takřka populisticky označená společenská poptávka, která má být uspokojena (řeceno eufemisticky; vyhlíží to spíše, jakoby autor presumoval, že veřejné mínění „baží po krvi“ trestaných soudců).

Také další text je laděn podobně. Na str. 60 zvýrazňuje autor cenný názor zkušeného soudce Jirsy na justiční realitu, ale reaguje na něj nedostatečně zdůvodněnou poznámkou, že je těžké se s takovou „interpretací“ ztotožnit zcela. On zřejmě ví své, ví to lépe než soudce Jirsa, a svůj přístup končí široce rozkročenou tezí, že do budoucna bude třeba věnovat náležitou pozornost výběrům soudců a jejich generační obměně, aby byla práva účastníků na

projednání věci v přiměřené lhůtě náležitě chráněna (sic!). To už je lépe nyní blíže nekomentovat a oponent předpokládá, že tu dostane prostor při obhajobě práce.

Takto by bylo možno pokračovat i dále, ale pro alespoň stručnou demonstraci se zastavme na str. 88, kde autor konstatuje, že „zjevně“ dochází k „mírnému snížení přísnosti kárných řízení“. Autor pravděpodobně analyzoval vše, co se před příslušnými senáty odehrálo a má tu i své bezprostřední osobní poznatky (!?). Je k jeho škodě, že blíže (viz jinak táž strana výše) neanalyzoval ten fakt, že v podstatném množství případů soudci, kteří se skutečně provinili, rezignují na svou funkci dříve a řízení se nepodrobí.

Není též zřejmé, proč do práce - s tématem v zásadě obecným - autor zařadil charakteristiku excesivní osobnosti jednoho ze soudců (P. N., str. 70 a násl.). Další věcí je, že autor zařazuje pasáž o místopředsedovi Krajského soudu v Brně Mgr. J. K. a bezprostředně po ní (od souvislosti nelze abstrahovat) konstatuje, že soudcovská korupce není příliš viditelná a představuje potenciální nebezpečí (str. 64, 65). Prostudoval autor dostatečně jím citované rozhodnutí kárného senátu o tomto soudci? Autor si musí být vědom toho, že jeho práce bude veřejně přístupná a předpokládá se tedy i určitá míra objektivity jeho závěrů.

III. Formální zpracování, stylistická úroveň

Práce je zpracována *lege artis*, obsahuje seznam použitých zdrojů v plném rozsahu, abstrakt, seznam klíčových slov atd. Škoda jen, že si autor nedával více pozor na úplnost textu z hlediska jeho přesnosti i možných poznámek pod čarou. Je sice jasné, že potřebná literatura je v seznamu, ale bylo dobré někde na ni odkázat přímo. Tak například na str. 5 hovoří autor o komentáři k zákonu č. 6/2002 Sb. „z pera autora Kocourka“ - bez dalšího. Na str. 11 se zmiňuje o autobiografii „autora Ulče“ - podobným způsobem. Ne zrovna přílehavá je i volba některých termínů, podle všeho ne zcela shodná se zákonnou úpravou. Oponent například není přesvědčen, že esenciální povinností soudce je „zákaz jiné lukrativní funkce či činnosti“ (str. 21). Hovoří-li autor také o případu bývalého místopředsedy NS JUDr. P. K., pak pravděpodobně z ohleduplnosti či snad nedopatřením uvádí iniciály P. N. (str. 62).

IV. Závěrečné hodnocení

Oponent musí konstatovat, že řada jeho procesních úkonů, zejména ze začátku jeho soudcovské činnosti v 90. letech, by pravděpodobně musela být rigorosantem kategorizována jako tzv. lehká provinění, jak příslušné dělení autor provádí v kapitole 6. Autor by možná hovořil jinak, kdyby se jeho roční nápad jako samosoudce blížil tisícovce věcí převážně meritorních. Alespoň že je autorovi známo, že podmínky soudcovské práce jsou mnohde nevyhovující. Nicméně je třeba objektivně uznat, že jednou věcí je forma právnické argumentace a druhou vlastní obsah práce. Není třeba podrobněji opakovat, jak zásadně oponent obsahově nesouhlasí s některými tezemi. Je ostatně pozoruhodné, že autor si je mnohdy jejich kontroverznosti podle všeho vědom – závěr práce totiž vyznívá spíše opatrně.

Práci považuji za způsobilou k ústní obhajobě.

Nejvyšší soud ČR
Brno, květen 2012

JUDr. Ludvík D a v i d, CSc.